

Novi zvon

Novi zvon

Literarna revija sodobne slovenske in mednarodne literature

Novi zvon

Letnik VII, številka 1
(februar 2017/marec 2018)

ISSN: 2385-9687

Revija deluje pod licenco creative commons.

Glavna in odgovorna urednica:
Sara Fabjan

Uredništvo za poezijo:
Anja Grmovšek
Veronika Šoster

Uredništvo za prozo:
Patrik Holz
Nina Kremžar

Strokovna sodelavka – intervju:
Veronika Šoster

Strokovna sodelavka – lektorica:
Vesna Rogl

Intervju

Klavdija KIA Zbičajnik

»Haikujem pravim moji kolački«

KIA je postala leta 2002, ko je objavila prvo pesem na spletu. Potem je leta 2007 odprla svoj blog <http://klavdijakiazbicajnik.blog.siol.net/> in dodala še svoj dekliški priimek. Prvo pesem je napisala pri desetih letih, a je vse napisano do leta 2002 skrivala. Od takrat se je nabralo več kot tisoč pesmi. Izdala je pesniški zbirki *Svetilnik na arHaiku* (2009) in *Zasinjelo morje* (2011) ter otroško slikanico s haikuji *Metulj in labod na sprehodu po Meškovi poti* (2015). Prejela je kar nekaj nagrad, objavljala v revijah Mrhovinar, Apokalipsa, Vezi med ljudmi, Lubi Slovenci, DIOGEN pro culture, Haiku and Humour New Zealand, Sharpening the Green Pencil, na portalu Locutio in pri nas. Že od otroštva veliko bere, najraje ima Henryja Millerja in Milo Kačič, sicer pa ji veliko pomeni tudi preživljanje časa ob morju, čeprav živi precej daleč stran, na Ravnah na Koroškem.

Si prejemnica veliko nagrad, kaj ti pomenijo? Kako so vplivale nate in na tvoje pisanje?

Verjetno bi bilo smiselno, da bi rekla, da so nagrade potrditev mojega dela. Res je, da je v pisanju veliko dela, a ga že od nekdanj jemljem kot sprostitiv. To je svet, kjer sem lahko vse, kar sem resnično jaz. In delam se, da je to svet, kjer smem pisati o vsem. Zelo naivno gledam na poezijo. Iskreno. Otroško. Malce pa provokativno. Želim, da ta svet ostane neokrnjen, hkrati pa se zavedam, da ne obstaja niti kamen, ki se ne premika. Včasih se na svoje pesmi odzivam malce preveč osebno, a se zavedam tudi tega, da kar dam v svet, ne pripada več meni. Ni to znak, da nisem učljiva. Prav nasprotno, ko me nekaj zanima, želim o tem vedeti prav vse. In si navlečem kup gradiva, in primerjam, analiziram ... čuda

počnem (smeh). Ko pa je nekaj zapisano, takrat pa za tem stojim s celim svojim bistvom. In težko spreminjam vsebino, raje napišem novo pesem (smeh). Trmasta sem in velikokrat neprilagodljiva, kar ni vedno dobro. V življenju sem popuščala na tolikih področjih, da v pisanju poezije nočem in ne znam. Ne morem si pomagati, a »zavoham« ljudi, ki pišejo z drugimi nameni, ki mi niso blizu, potem provociram ... (smeh). Da sem literarna zavetnica in da imam ploščico s svojim imenom in priimkom na knjižnem kamnu, tega pa res nočem zatajiti. Napisala sem pravljico v verzih. Še vedno čakam in sanjam, da bi jo lahko izdala s prekrasnimi slikami, nekoč. Prav vidim jo, kakšna bo. Kogar zanese mimo prelepe cerkve v Sveti Trojici v Slovenskih goricah, naj se ustavi v tej čudoviti občini. Tam so doma veseli ljudje (smeh). Tudi prva nagrada v Avstriji (Koroška v besedi), me je presenetila povsem nepripravljeno. Še sreča, da sem imela stol pod ritjo, saj sem se sesedla nanj. Naučila pa me je nekaj novega, odnos do avtorja je popolnoma drugačen kot doma. Spoštljiv. In to se mi je zdelo fino. Ker če meni nekje ni fino, potem me ni tam ali pa izginem neopaženo (smeh). Tiste nagrade iz tujine pa so priromale po pošti v obliki pohval, tako da ... hm! Ja. Pišem od desetega leta, do tridesetega leta sem pisala za svojo dušo, potem je po nekem dogodku prišel čas, da sem ugotovila, da sem ob vsem tem, kar delam, še pesnica. Bilo je prav zabavno. Takrat sem delala v zdravstvu. Neka pol mlajša punca mi je zabrusila: »Ne bom imela te preiskave, jaz sem pesnica.« Debelo sem pogledala in jo vprašala: »Deklica, koliko pesmi pa imaš?« Ona pa odgovori osorno: »Deset!« (smeh) Skoraj me je kap. V tistem obdobju sem imela več kot tisoč napisanih pesmi, a še nikdar na glas nisem rekla niti pomislila, da sem pesnica. In tako se je začelo. Prišle so na svetlo. Morale so priti na svetlo.

Ena izmed tebi najbolj ljubi pesniških oblik je haiku. Kako to?

Ta o haikujih je pa še bolj zabavna zgodba. Zelo rada govorim, kadar sem v družbi, ki mi ustreza. Zelo rada pa tudi pišem. Najbolj od vsega me je skrbelo, kaj bom na maturi delala v učilnici štiri šolske ure. In sem pisala. Dvanajst pol (smeh). Haiku mi je prišel prav, da sem se zavestno učila in naučila pisati kratko formo (forma 5 + 7 + 5 zlogov) in s tem povedati vse, kar sem mislila. Na začetku sem imela hude težave. Pa ne z opazovanjem narave, ampak s krajšanjem na 17 zlogov (smeh). Potem me je zaneslo v čisto filozofske vode in sem poslušala od drugih, da to ni trenutek, hip, ampak da spet nekaj filozofiram (smeh). Na Novi Zelandiji so imeli v tistem obdobju natečaj Haiku and Humour. Pa sem si mislila, če niso dobri za tukaj, pa jim bodo morda tam všeč. In so jim bili (smeh). Knjiga je prav simpatična, združuje nas, ki včasih napišemo tudi malce vsebinsko drugačne haikuje (smeh). Prav zabavno obdobje, tam nekje leta 2006 se je na nekem portalu vse skupaj začelo. Jaz pravim haikujem moji kolački. Kot bi pisala dnevnik. Kratko, jedrnato povzamem nek dan in vnesem nekaj hudomušnega (tu in tam), da se spomnim dneva, ki je minil. Moji nagrajeni haikui so prevedeni v hrvaški, srbski, angleški, italijanski, nemški, japonski jezik. Haikui so zakon. Koncentracija in meditacija. Imam nek poseben zamik, ko jih pišem.

Veliko tvojih pesmi je domoljubnih, praviš tudi, da s pisanjem »ohranjaš svojo babico v sebi«. Lahko o tem poveš kaj več?

Seveda. Z veseljem. Moja babica je imela tisto nekaj. Tisto sestavino človečnosti, ki si dovoli, da ima vrata vedno odprta. Dobesedno. Sredi Slovenj Gradca je imela hišo, njena vrata so bila vedno odklenjena. Hiša pa vedno polna različnih ljudi. Neverjeten občutek za ljudi je imela. In kar je bilo najbolj pomembno, zmeraj sem lahko sedela zraven in poslušala. Bilo je zabavno in poučno. Vedno je predvidevala vnaprej in to se

je potem zgodilo. Vsak otrok bi moral imeti poleg staršev vsaj še eno osebo, ki ji lahko popolnoma zaupa. Kaj to pomeni? To je oseba, ki se ne smeji tvojim vprašanjem, četudi so neumna. Oseba, ki te čuti in dojema drugače in ti veš, da vse, kar rečeš, ostane pri njej. Bila je moja zaupnica. In jaz njena. Vem vse družinske skrivnosti. Že kot majhna sem čutila, da sem drugačna. In tudi moja vprašanja so bila temu primerna. In kdor se mi je enkrat zlagal, ni imel več možnosti za drugič. Najraje se spominjam najinih skupnih noči. V sobo nama je svetila le luna. Do jutra mi je pripovedovala zgodbe. O ljudeh v mestu, o odnosih med ljudmi. Pripovedovala mi je o zemlji, kjer je vse rastle in se bohotilo. In o zemlji, kjer so v globinah zamolčane skrivnosti. Kadar je mislila, da je sama, je pela slovenske narodne pesmi. In jaz sem velikokrat sedela na stopnicah in poslušala, nisem želela vstopiti v kuhinjo, da ne bi nehala peti. Naučila me je ljubiti domovino. Razumeti, da je država eno in domovina nekaj povsem drugega. In še danes ne vem, kako je vedela, s kom se bom poročila, koliko otrok bom imela in kako je lahko natančno določila svojo smrt. Rekla mi je: »Preživela sem prvo vojno, drugo vojno, tretje pa ne bom.« Sanjalo se nam ni takrat, da bo kmalu še ena vojna. In zato sem takrat na pogrebu, ko so letala preletavala mesto in so vsi bežali na vse strani, stala tam pri odprtem grobu. Nisem se premaknila. Vseeno mi je bilo. Še zadnjič je imela prav. In tudi o tem, kaj se bo po njeni smrti zgodilo. Žal. Domoljubne pesmi so potrebne, ker gre za identiteto naroda. Nič ni samoumevno. Ne jezik in ne pesem. Dolga je pot od glave do srca. In dom je potrebno začutiti, se znati z njim identificirati. Meni je neprecenljivo, da živim v času, ko smo dobili svojo domovino. Stoletja so po tem hrepeneli naši predniki, našim sinovom pa tajijo resnico. Danes se obnašamo in delamo vse proti temu, kar smo v resnici. In to je včasih kar hudo gledati. Verjamem v to, da bo prišel čas, ko bo večina dojela, da samega sebe ne moreš okrog prenašati. Si ali pa nisi. Si ali te pač ni. Sila preprosto.

Svoje knjige si do sedaj izdala v samozaložbi, trenutno pa sta pripravljene še dve. Kakšne načrte imaš zanju? Kaj pa so tvoje želje za prihodnost?

Res je, izdala sem tri knjige, dve pesniški zbirki in eno slikanico s haikuji. Obe pesniški zbirki sta kar precej zajetni. Z leti sem se naučila, da moj urejeni nered nikomur ne koristi in potem se vsake toliko časa zberem in zložim pesmi v zbirko. Dve (spet precej zajetni) sta nekako pripravljene in zložene v nek smiselni cikel. Morda se najde kakšen založnik, a ker po svoji naravi nerada drugim težim, potem na koncu vse plačam sama (smeh). Moje želje za prihodnost? Verjetno se ne bom včlanila v kakšno društvo, bom pa še naprej pisala (smeh). Rada sem od vseh in od nikogar. V srcu pa čutim, da moram reči mir. Želim si mir. Redno spremljam politiko, ni mi všeč, kaj se dogaja. Verjamem v aktivnega državljana. In verjamem v ljudi, ki jih rada berem in zelo spoštujem. Trudijo se. Kljub vsemu. Včasih bi se človek iz obupa nad tem, kar se dogaja, kar zjokal, a še ni čas za to. Potrebno je upati, z majhnimi koraki delati dobro in nikoli ne prenehati sanjati. Vedno je potrebno ohranjati otroka v sebi, a je res, da je zmeraj težje. Z leti in z goro izkušnjami je težko naivno plahutati s trepalnicami pred salonskimi idioti.

Intervjuvala: **Veronika Šoster**

Poezija

Matija Sirk

Šengen

Nekega dne sta se v Moskvi dobila Alekhin¹ in Capo², pod zvezdnim svodom sta odigrala par partij. V zadnji partiji je Alekhin postavil Berlinski zid³. Capo ga ni podrl, le prestavil ga je južneje.

1 4. svetovni prvak v šahu, ruskega porekla

2 3. svetovni prvak v šahu, Kubanec

3 Šahovska otvoritev, varianta španske igre

Anahronizem

Nekje v srcu žerjava je zarohnelo,
vrv se je začela navijati na vitel.
Tako se je blok lesa začel počasi dvigati.
Ves Izrael je lahko videl križanega ječati
ko mu je na obraz
v usta
v nos
kapljalo motorno olje.

1. Bukowski

Rekonstrukcija = dekonstrukcija / 2

Kip gradi sebe

--> človek = kip <--

ubija skalo

--> skala = priroda <--

gradi sebe,

rušijo ga drugi.

Dekonstrukcija, propad, poguba.

Mreža nihilizma se obrača,

kroži krog sebe – nema stalnica.

Kip se dviga, se kleše ...

Jaz padam in padam in ...

Padamo. Ni konca predoru,

ni tihe luči.

Luč = Laž = Resnica

in

$2 + 2 = 5$.

Kot pravil je Orwell,

tako pravi tihi oligarh.

Zbudi se (ob šestih),

vstani in delaj in spi.

Ad repeat infinitum.

Tako pravil je Bukowski,

tako praviš ti in

sošed in vsi.

Kdaj prostor je za konec?

Za užitek?

Zbudi se (ob šest nič nič)!

Ponovitve na temo Violeta 1

Violeta moja draga
barva sončnega zahoda
vetra mrkega smogaša
Violeta moja draga
plesalka orienta
v jogurtu tresoč se
Violeta moja draga
negacija plave i crvene
krvi inu slutnje
Violeta moja draga
tvoji prstani krog vrata
10 jih je krat 5
Violeta moja draga
strup belega paralta
le 20 imaš godina
Violeta moja draga
ki sveče nosiš
svaki dan na drugi grob
Violeta moja draga
10 jih je krat 5
sa kojimi si jokala
Violeta moja draga
barva dragulja
ki ga Sol preseja
Violeta moja draga
zunaj briljantna
znotraj že stara
Violeta moja draga
i crvena i plava
sama zase črno-bela.

5. Papasquiaro

Ordnung und Disciplin;
prase se obrača na ražnju.
Mrtva je avantgarda ...
- rdeče jabolko v njegovih ustih -
Muha lebdi nad mrežo
-pod njo
nad njo-
Povsod in nikjer.

Plinske maske so prazne,
obešene nad prazna korita.
V spanju nihče se ne obrača,
groteskna skica nočna.

Zmeda je v zraku
in bolečina je v prsih,
je v nosu, je v prstih.
Rumene so strani,
žolti so stih.

Ordnung? Nein!
Avantgarda v spanju se obrača,
ne ve še, da je mrtva.
Napoveduje svojo smrt
-retroaktivno
radioaktivno.

Disciplin?
Nein!
Nein!
Nein!

3. V bran antropofagom

To tupi or not to tupi,
to zdaj je vprašanje
 vprašanje
 vprašanje:
Kakšen okus ima blondinka
in zavaljen mogotec?
Kakšen okus ima karambolirana
žrtev in
zaplinjenec nedolžen?
Vprašanje
vpra... chom nom njom.

Jesti je treba
jesti kot volkulja svoje
svoje
svoje
svoje mlade žre, žene.

To tupi or not to tupi?
To tupi
 tupi
 tupi
chom nom njom
Belch!

Ema Odra Raščan

RAJE GLEDAM DOKUMENTARCE KOT POSLUŠAM TEBE

Imam skrbi
veliko večje
od tega kaj bi oblekla
ali kaj bi ti rekla.

Zato gola hodim
in ti govorim resnico.

THE PREACHER

dvigujejo roke proti tebi
mrmrajo tvoje molitve
samo z ročnimi gestami
jih nadzoruješ

ti bog
ujet med instrumenti, glasbo
poveličan od tisočglave množice

ti legenda
ki bi se te dotikali
ki te poželjivo gledajo
s svojim glasom služiš milijone
od hrepenečih množic
ki te spoštuje, obožuje

bog si, bog si, bog si

there is a kingdom there is a king and
he lives without and he lives within

v tej dvorani si res
kralj
in mi smo tvoje kraljestvo
zaželiš dvorani goodnight
in trans razbledi
good night

Janina Ulbl

januarja se je reka prenehala premikati

januarja se je reka prenehala premikati
izpraznjena se je naslonila na plošče ledu
in se prepustila nepopustljivim kristalnim rokam
da jo zajeziijo zamejijo jo ustavijo v toku
razpet kovinski most je obnemel
in ljudje so s črnimi koraki molčali
ko so skušali povezati eno stran z drugo
če bi pogledali navzdol bi videli obraze
zamrznjene cianotične obraze
ne nujno človeških
pa vendar
januarja so opravili več obdukcij
kot v istem obdobju lani
zaledeneli rez razkrije krhka bela peresa
prečno zamrežena v plasteh ledu
govorili so da je bilo ponoči slišati
labodji spev drseti po bregovih
junija reka še zmeraj miruje
občasno nekaj belih peres
priplava v nasprotni smeri toka

majhna zemeljska krogla

majhna zemeljska krogla
visi na svileni niti
sredi ruševin vesolja
preganjani stavec
igra na zaprašeno kitaro
otrok prihodnosti
zemeljsko skorjo namoči v mleko
in jo zamišljeno grizlja
vsa svetlobna hitrost
se na pregibu noči upočasni
otrok instinktivno mežika
v svetleče podobe
in se očarano nevedno smehlja
krogla nad njegovo glavo se ziblje
v hrapavi melodiji uspavanke
otroške roke so prekratke
oči prepolne spanca
strune se trgajo
nit se krajša
škoda da se je svet končal
že zdavnaj

100 m

100 m

pod zemljo

se sveče ohladijo in glasov zmanjka

ljudje v kolonah vztrajno polzijo navzdol

glave se neprepričljivo držijo njihovih teles

z obrazov odtekajo ostanki zgornjega sveta

v motno tekočino na tleh se ujamejo popačeni odsevi

ko spregovorijo

jih ne sliši nihče

zato svoje zgodbe vklešejo v stene podzemnega tunela

pripovedujejo o marmornatih spomenikih na raztegnjenih trgih

o ujetnikih težkih okvirjev v pozlačenih dvoranah

o otokih ki tonejo v kovinskem morju

besede zvenijo tuje

črke so zrcaljene

ko sveče ugasnejo

le negotov človeški dotik

drsi po stenah

in prebira zgodbe z zgornjega sveta

(Admiralteyskaya Metro Station, St. Petersburg, Russia)

ta čas

ta čas
je najprej bel
in šele nato barven
prostori so nedokončani
dvigalo pelje skoraj do vrha
most seže skoraj do brega
vedno ostaja nevidna razpoka
dogodki si premislijo zadnji hip
preden bi se skoraj zgodili
spet neizgovorjeni pogledi
vse je začasno

živeti

živeti

kot se piše

sodobna poezija

brez velikih začetnic

brez vejic

brez rim

v nenadnih sunkih zavesti

globoko usodno

večinoma nesmiselno

*

Luka Martin Tomažič

TOČKA

Je točka na robu oblaka,
kjer se dež topi v nebo,
od tam se veter odbija
v star razbrazdan obraz
in tam nemirno spijo golobi,
ko jih ne vidiš kljuvati tal.

Poleti proti tej točki,
s kovinskimi krili in s sončnimi očali,
z nahrbtnikom brez padala,
poleti preko koničastih stolpnic,
ki včasih prebadajo ptičja telesa,
globoko pod točko na robu oblaka.

VRBNIK

Cesta se je premaknila pred njene korake
in zgodilo se je, da je zašla med trgovine in stojnice,
lepo posušena, kot kos pršuta v kleti,
ko si je z dlanmi utirala pot med spominki.

Pogled na zaliv ji je vtrl sol v oči
in zaželela si je hoditi hitro, kot kolesarji,
zaželela si je bežati, celo dlje kot letala;
nič več pristankov,
nič več prestopanj,
nič več varnostnih pregledov.

Vseeno bi bilo prijetno, ko bi se izgubila
v tankih ulicah, z dlanmi branjevke v svojih,
ali ko bi lahko odplavala,
kot kos lesa,
ki ga je iz plitve zemlje iztrgala burja
in ga podarila neskončni vodi,
v razburkan užitek.

NAMIZNO VINO

Nad lično zloščeno mizo
čeljust razglablja.

O Poljakih na avtocesti,
o kadilcih v avstrijskih lokalih,
o preluknjanem nosu beračke,
ki vonja nežno nosečnost.

Njen oče se sprehaja mimo;
njegovi dnevi se zgrinjajo nad granitne kocke,
edine, ki še držijo mesto pri miru.

Posledično njegova hiša nima oken,
ko nataka refošk v prazni kozarec.

POTEPUHI

Od daleč smo prišli, je rekel, v sredino besed,
da bi kričali neizrekljivo, ali tisto,
kar smo videli
in kar je lahko naslikala zgolj ljubljena dlan.

Kričali smo:
Plešite z nami, potepuhi,
in vsi smo vedeli, da sonce krvavi nad nami
z dolgimi rdečimi žarki.

SEDMINA V PUŠČAVI

Mrhovina se prebuja v pekoče jutro.

Ne mara vetra, ki jo želi zagrebsti,
in upa, da ji svetloba ne izžge oči.

Ne razume pogovora,
čeprav deli z njim besedo,
in njene veke trepetajo,
budne kot krilata žuželka.

Njena zavest ne želi leteti
in govori s trzajočim jezikom,
kot bi spraševala, če je pesek še vroč.

Molčiš in ji odgovarjaš.

PLES IN LOČITEV

Oblekla se je počasi in skrbno,
da bi odšla skozi vrata in pogledovala na uro,
da bi dolgo plesala na mehkem parketu
in utrudila svoje tanke ude.

Ko je bilo steklo zdrobljeno v parku,
je prilepila nanj svoji ličnici
in samo lastni nos ji je bil v napoto.

Opazovanje in utrujenost;
vrnila se je in visoka rjava drevesa
so stala ob njej kot stražarji,
ki so želeli darovati organe
za razbeljeno peč.

Ko je trkala, nisem odprl.

INTERVJU	4
KLAVDIJA KIA ZBIČAJNIK	5
POEZIJA	10
MATIJA SIRK	11
EMA ODRA RAŠČAN	17
JANINA ULBL	19
LUKA MARTIN TOMAŽIČ	24